

СЛЕД 33 ГОДИНИ СЪДБАТА НА ЕДНА ЕКСПЕДИЦИЯ ЗА СЕВЕРНИЯ ПОЛЮС

Превод от неизвестен език: К. Свраков, —

chitanka.info

На 6 август т.г. една научна експедиция, която правила геологически изследвания в Северно ледовито море и островите в него, слезла на Белия остров, един от 75-те островчета, които съставят архипелага Франц Йосиф. На разстояние 150 метра от брега, дето слезли хората на експедицията, са намерени една лодка с останки от човешки скелет в нея и една шейна. Близко до лодката е намерен доста добре запазен човешки труп, покрит с тънък слой лед. В джоба на добре запазената дреха, в която е бил облечен човекът, е намерен замръзнал дневник.

Недалече от този труп е лежал друг, който мъчно може да се разпознае. Тук са намерени и други някои неща, като например: три пушки, една кука, примус за готвене и др. кухненски съдове, два сандъка с инструменти и др.

Известието за тая находка бързо се разнесе из целия свят и на 2 септември, когато експедицията се върна в Швеция и донесе намерените тела и другите неща, шведското правителство назначи една комисия, която начело с Д-р Хорн, ръководител на експедицията, да изследва и проучи находката.

От намерения дневник, който е размразен много внимателно, се установява, че тия три трупа са телата на заминалите към северния полюс преди 33 години Соломон Август Андре и неговите двама другари Стриндберг и Франкел.

Кой е тоя С. А. Андре и как са попаднали той и двамата му другари на Белия остров?

Соломон А. Андре е роден през 1854 г. в Грена — Швеция. Той бил инженер, но особено много се интересувал от електротехниката. Не се занимавал с метеорология и малко познавал въздушните течения в областта на северния полюс. Не обичал и балони и малко се интересувал от тях, но въпреки това, на 36 годишна възраст решил с балон да стигне и премине пръв северния полюс.

Тая мисъл да стигне северния полюс с балон не е негова — на Андре. И по-рано от него са правени много опити, но никой не е успял, както не успя и Андре. Още през 1845 г. един французин, на име Dupuis Delecourt предложил на министъра на народната просвета във Франция своя проект за изследване на северния полюс с балон, а много по-рано от него тая мисъл е занимавала французите Marechal, Lambert, Silberman и др.

През 1886 г. един немски учен на име Д-р Майзел предложил също така един добре проучен план за изследване на северния полюс, като се стигне до него с балон. Тоя балон щял да съдържа 22,500 кг газ и да носи 12 души. Това предложение обърнало навремето си вниманието на учения свят, особено в Русия, но скоро в устройството на балона се оказали технически недостатъци и проектът пропаднал.

През 1872 г. друг французин — Civel проектирал да прелети полюса с 10 души другари, но още при първия опит, който направил със своя балон, паднал и се убил. Един англичанин, морски офицер, също така проектирал да отпътува към северния полюс с няколко свързани един с друг балони, но и тоя проект не се осъществил.

Безансон, Херните и двамата французи мислили да тръгнат от Шпицберген, като изработили и плана на пътуването си. Балонът щял да побира 15,000 кг газ, с който щели да бъдат свързани още няколко балона, които да служат като резервоари за газ. Кошът на този балон трябвало да се раздели на три отделения и всяко от тях да може да се превръща в лодка или шейна. Той щял да вземе 13 души — 5 французи и 8 ескимоси. Пресметнато било, че за тая експедиция са нужни 600,000 фр.

Проектът не се изпълнил, защото не се намерили пари.

В това отношение С. А. Андре бил по-щастлив. Той намерил човек, който се съгласил да му даде пари, само и само да изпълни своя проект и да прослави отечеството си Швеция. Това бил неговият съотечественик Алфред Нобел.

Балонът на Андре струвал около 50,000 лв, а цялото предприятие не повече от 400–500 хиляди лева.

Още през лятото на 1896 г. Андре уредил своя лагер на един от Датските острови и чакал южен вятър, за да го отнесе към полюса. Такъв вятър не задухал и Андре се принудил да отложи своя полет с една година. През зимата били направени малки поправки на балона, а през пролетта Андре заминал обратно за своя лагер, откъдето трябвало да отпътува. Сега се явила обаче друга пречка. Проф. Нилс Екхолм, който една година преди това обещал на Андре да вземе участие в полета и се бил вече приготвил, сега, след едно сериозно проучване на проекта заявил, че планът е неосъществим и отказал да вземе участие в полета, като уговорял и Андре да не тръгва. Андре не се съгласил. Не се съгласил и неговият другар — Стриндберг. В лицето на Д-р Кнут

Френкел те намерили своя трети спътник и на 11 юли 1897 г. балонът им се понесъл като „орел“ (тъй го кръстили те) към северния полюс. Ето как проф. Габер описва тоя полет:

„На 30 юни 1897 г. балонът беше готов и се почна пълненето му. Самият балон, построен от Георги Безансон, е направен от седем, един върху друг съшити, здрави копринени платове. Пълненето на балона стана на самото място — хангара. За тая цел беше уредена специална фабрика за произвеждане на газ, с който се пълнеше балона. На 8 юли той беше вече готов — напълнен и почна да се издига над оградата. Въздухът беше чист и балонът играеше. Подухна слаб ветреца и той се издигна величествено. Скоро вятърът се усили. Превърна се в буря и балонът трябваше да слезе. И той слезе, но не без повреди. Бурята го блъсна в оградата на хангара и той получи една рана на външната си обвивка. Бързо го закърпиха, допълниха с газ и на 9 с.м. вечерта Андре реши да замине. Той се надяваше за 6 дни да завърши своята задача, като лети на височина 200 метра.

На 11 юли задуха очакваният южен вятър и точно в 10 ч. преди пладне «Орел» се издигна на една височина от 120–150 метра, но изведнъж вятърът го свали и той едва не падна в морето. Изхвърлиха от него приготвената за тая цел тежест и той полетя наново със скорост 8 км в час към северния полюс. Скоро се изгуби в небесната шир. Дълго чакахме да го видим, но той не се появи.“

Девет дена след полета редакторът на „Списание за въздушно пътуване и физика“ напечати в списанието си следната бележка: „Със затаено дишане цял културен свят отправя поглед към север, за където заминаха трима мъже, които с усмивка на уста изложиха живота си на нечувана досега опасност. Устните на всички днес шепнат: Где ли са сега Андре и неговите другари?“

Няколко дни след това един от пощенските гълъби, пуснат от Андре, донесе следната записка: „На борда всичко добре“. Но когато

хората четяха това известие, съдбата на тримата мъже беше решена. Според дневника, за който споменахме по-горе, пътуването на балона е траяло три дни — на 11, 12 и 13 юли. Последния ден, към 7 часа вечерта, в коша на балона избухнал пожар; той бил скоро потушен, но пътниците били принудени да слязат на земята. Това станало на 14 с.м. сутринта. Те слезли на 30°32' северна ширина и 30° източна дължина.

От 14 до 22 с.м. Андре и другарите му се готвели да пътуват с шейна. На 22 юли те тръгнали по северната страна на Франц Йосифовата земя. Пътували много бавно и на 14 август стигнали на 82°17' северна ширина и 29°43' източна дължина. Оттук те се отправили на югозапад към склада, който били приготвили по-рано на един остров, северно от Шпицберген.

Провизиите взели да се привършват и те почнали да се хранят с месо от бели мечки, които убивали. Стриндберг и Френкел заболели, краката им се изранили, а студът се усилвал все повече и повече. На 28 септември те си направили колиба от ледени блокове и решили в нея да изкарат зимата. Набавили си и храна, но на 2 октомври нещастieto ги постигнало — ледът, върху който била построена колибата, се спукал и течението отнесло част от нея с цялата провизия.

Дневникът тук прекъсва. Ясно е, че скоро след това се е изпречила пред тях грозната смърт.

След тридесет и три години — на 6 август 1930 г., се намериха телата на тримата герои. Те бяха пренесени в отечеството им Швеция. Шведският народ им отдаде заслужената почит, като ги погребва царски.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.